

TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY GOSPODAROWANIA ZYSKIEM W PRZEDSIĘBIORSTWACH ROLNICZYCH

Zagadnienia, którym poświęcona została niniejsza praca nie były dotychczas poruszane w polskim piśmiennictwie z zakresu nauk ekonomiczno-rolniczych, a zamierzeniem Autorki było przynajmniej częściowe wypełnienie istniejącej luki i wniesienie skromnego wkładu do teorii przedsiębiorstwa rolniczego i nauki finansów. Efektem podjętych badań było rozpoznanie sposobu gospodarowania zyskiem w przedsiębiorstwach rolniczych.

Za ważny element niniejszej pracy Autorka uznaje rozwiązania modelowe, które uwzględniły sposób podziału wyniku finansowego i specyfikację czynników o charakterze ekonomicznym i finansowym, wpływających na przeznaczenie zysku, w tym determinant specyficznych dla przedsiębiorstw sektora rolnego. Badania modelowe pozwoliły również na kwantyfikację czynników pozaekonomicznych, o charakterze decyzyjnym i pogładowym – w postaci opinii, warunkujących podział wyniku finansowego. Autorka zaproponowała traktowanie wypłat pieniężnych z zysku jako kosztu motywacji (szerzej ograniczania oportunistu interesariuszy), co jest spójne ze współczesnymi nurtami podejścia do przedsiębiorstwa w naukach ekonomicznych. W konsekwencji Autorka sformułowała propozycje konkretnych działań zmierzających do poprawy kondycji ekonomiczno-finansowej polskich przedsiębiorstw rolniczych o charakterze aplikacyjnym. Ponadto realizacja badań umożliwiła adaptację i przetestowanie nowych koncepcji metodycznych w zakresie ekonomiki i finansów przedsiębiorstw rolniczych. Rozwiązania modelowe zawierające zmienne o charakterze ekonomicznym i finansowym oraz opinie pozwoliły autorce na przedstawienie koncepcji teoretycznego modelu gospodarowania zyskiem w przedsiębiorstwach rolniczych.

Dodatkowym wkładem niniejszej pracy jest propozycja własnej koncepcji definiowania oraz hierarchii decyzji w zakresie przeznaczenia zysku (gospodarowania zyskiem, polityki dywidend oraz decyzji dywidendowych), przy przyjętych założeniach, traktując zysk (pożądany) jako kryterium oceny realizacji innych celów usystematyzowanych hierarchicznie. Autorka zaproponowała także systematykę podejścia do kwestii zysku, dywidendy oraz polityki dywidend w naukach ekonomicznych.

THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF PROFIT MANAGEMENT AT AGRICULTURAL ENTERPRISES

The issues covered by this thesis have not been dealt with in the Polish agricultural economics literature before and it is the author's intention to, at least partially, fill the existing gap and make a modest contribution to the theory of agricultural enterprises and to the study of finance. The research as part of this thesis has resulted in identifying how profit is managed at agricultural enterprises.

An important part of this thesis is model solutions taking into account the way profit is distributed and a set of economic and financial factors affecting profit allocation, including determinants specific to enterprises operating in the agricultural sector. The model research has also allowed the author to quantify non-economic factors related to decision-making and opinions affecting profit distribution. The author proposes that payments from profit should be considered as the cost of motivation (or, in a broader sense, the cost of limiting the opportunism of the stakeholders), which is consistent with the contemporary approaches to enterprises in economic sciences. In consequence, the author proposes concrete measures for improving the economic and financial condition of Polish agricultural enterprises, which measures are aimed at practical application. In addition, the research has allowed for adapting and testing new methodical concepts in the economics and finance of agricultural enterprises.

The model solutions incorporating economic and financial variables, as well as a set of opinions, have allowed the author to present the concept of a theoretical model for profit management at agricultural enterprises.

An additional contribution of this thesis is a proposition of the author's concept for the definition and hierarchy of decisions on profit allocation (profit management, dividend policy and dividend decisions), based on certain assumptions, considering (the desired) profit as a criterion for achieving other hierarchically arranged objectives. The author also proposes a taxonomic system for the issues of profit, dividend and dividend policy in economic sciences.